

Nr 7 augusti 2012

Finlands

Synskadade

4 Mikko Herranen om livet som kändis

12 Rehabilitering i nya Onnela

17 FSS förnyar sin grafiska profil

Innehåll Nr 7/12

- 3** Ledaren: Vilken väg ska vi ta?
- 4** Mikko Herranen vill inspirera genom exempel
- 10** Nytt blod på FSS kansli
- 12** Ny rehabilitering i nya Onnela
- 16** SAMS juridiska ombud presenterar sig
- 17** FSS nya grafiska profil
- 18** Kåseriet: Inte riktigt som på Strömsö
- 20** Aktuellt
- 23** Annonser: Grundkurs för synskadade
- 24** Aktuellt i distrikten
- 28** Annonser: Karaseminarium

Finlands Synskadade är organisationstidning för Förbundet Finlands Svenska Synskadade. Tidningen utkommer med 10 nummer/år i svartskrift, punktskrift, på CD och som elektronisk version, se www.fss.fi/aktuellt/fs. Kan också fås som e-postbilaga. Årgång 101. Nummer 8/2012 utkommer 27.9, manusstopp 6.9.

Utgivare: Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf, Parisgränden 2 A 1, 00560 Helsingfors
Tfn 09-6962 300

Chefredaktör: Robin Sjöstrand

Tfn 09-6962 3017

e-post: robin.sjostrand@fss.fi

Meddelanden och annonser mottas av chefredaktören.

Prenumerationer och adressändringar:

FSS kansli, tfn 09-6962 300

e-post: kansliet@fss.fi

Pärbild: Synskadade musikern Mikko Herranen i sin studio.

Foto: Robin Sjöstrand

ISSN 0789-5739

Arkmedia, Vasa 2012

Vilken väg ska vi ta?

Traditioner har för många människor en positiv klang. Det ger trygghet genom rutiner och regler för hur vi ska tänka och bete oss i olika situationer. Men traditionellt tänkande och traditioner leder till ett smalare synfält med tanke på upptäckandet av de möjligheter som finns framför oss.

Som många av oss med tunnelsyn vet, så är det oftast lättare att röra sig på ställen som är bekanta från tidigare. Men då vi rör oss i ett för oss obekant område så leder tunnelsynen till att vi måste röra oss långsammare och försiktigare för att få ett grepp om den omgivning vi rör oss i och för att vi inte ska gå i de fallgropar som oundvikligen kommer framför oss.

FSS står idag vid ett vägskäl. Vi kan välja att fortsätta längs med samma väg som vi gått tidigare, den som vi känner igen och som känns lättast med tanke på orientering med hjälp av tunnelsynen. Problemet med denna väg är att den har förändrats till ett ekorrhjul.

Om vi fortsätter längs den vägen så kommer vi att använda slut alla våra resurser genom att bara stampa på stället.

Vi måste inse att det traditionella tänkesättet och sättet att fungera inte är den tunnelsyn vi trott, utan ett par skygg-lappar som vi kan och måste klä av oss för att komma in på nya spår.

Med andra ord så måste FSS skapa en långsiktig och ekonomiskt hållbar strategi som inte grundar sig på hur saker och ting tidigare gjorts, eftersom vår omgivning har förändrats.

Vi måste grunda strategin på att tillgoda medlemskårens behov och se till att den gynnar så många medlemmar som möjligt på ett kostnadseffektivt sätt. Vi måste öka samarbete med andra organisationer och vi måste prioritera den verksamhet som vi får mest extern finansiering för.

Samtidigt måste vi göra större förändringar i förbundets egna tillgångar för att optimera dess avkastning.

Nu kunde vi fundera på vad FSS ska vara i framtiden. Vi påbörjade processen på vårmötet i april, och på höstmötet finns det igen en möjlighet att påverka. Har du några tankar som du vill dela med dej av?

MIKKO HERRANEN

vill inspirera genom exempel

På morgonen på kontoret meddelar jag att jag ska intervjuar Finlands mest kända synskadade.

- Ah, Mikko Herranen! säger de alla, nästan i kör.

För känd har han blivit – den 36-årige hårdrockaren som klev in i de finska folkhemmen genom sin medverkan i The Voice of Finland. Men ödmjukheten har han kvar.

Text och foto: Robin Sjöstrand

När jag kommer in på baren vi ska träffas på står han redan vid bardisken. Han är mindre än jag väntat mig efter att ha sett honom på tv.

Men de kännetecknande svarta solglasögonen sitter på plats, och hans vita käpp sitter säkert instucken under armen. Bartendern är i full färd med att blanda till en transbärsjuice och soda.

– Min vanliga blandning, förklarar Herranen när vi har hälsat.

Vi sätter oss i ett hörn av den folktomma baren – den har precis öppnat – och bör-

jar prata. Mikko Herranen pratar gärna och mycket om det mesta visar det sig. Han är en öppen person. Men han är medvetet öppen.

– Jag tror att om man är synskadad måste man kompensera avsaknaden av synen med social förmåga. Om man har lätt att ta människor blir inte synskadan ett lika stort hinder.

Hans egen synskada är en blandning av akromatopsi, alltså total färgblindhet, och synsvaghet.

–Jag har fullt synfält, men jag ser inga

■ Mikko Herranen har spelat flera instrument sedan barnsben. På sin nyaste skiva *Kylmä Maailma*, som han också producerat, spelar han alla instrument själv, undantaget cello och violin.

■ På sin datorskärm i studion har Mikko Herranen möjlighet att förstora upp ljudfilerna och då har han lättare att redigera dem.

färger och ser knappt att du håller ögonen öppna just nu, säger han och nickar mot mig där jag sitter på andra sidan bordet.

Han återkommer till den sociala biten när jag frågar om han är skäms för att be om hjälp som synskadad.

– Absolut inte. Jag har aldrig haft några problem att be om hjälp. Det är lättare för alla att man vågar ta för sig och faktiskt be om hjälp. Jag får hjälp och den som ger hjälpen behöver inte stå och fundera på hur den ska uppföra sig i en synskadads närhet. Men det är viktigt att man ber – och inte kräver, säger han.

Det är så han har tagit sig dit han är idag, för man märker på Mikko Herranen att

han inte är rädd att ta för sig. Han tar inte mycket plats där han sitter i soffan framför mig, men ber samtidigt int åom ursäkt för sin existens. För honom är det lika naturligt för en synskadad att lyckas i livet, som för någon annan.

Utmaning att röra sig på scenen

Redan som barn började han spela olika instrument och han har jobbat professionellt med musik i närmare femton år. Synskadan har aldrig gjort någonting omöjligt – bara annorlunda.

– Man har egna utmaningar som synskadad i den här branschen. Att stå på scenen till exempel. En konsert är ju mer än bara

ljud, det är ju ett uppträdande också. För mig har det varit svårt att ge publiken en visuell upplevelse när jag inte har något exempel att följa. Däremot har jag säkert haft hjälp av att jag är mer van vid att använda hörseln än de flesta människor.

Han tar en klunk av sin transbärssoda innan han fortsätter:

– I studion ger synskadan mig förstås en del problem. Där måste jag zooma in ljudspåren väldigt mycket för att kunna redigera dem.

Den delen har förstås förenklats genom dataprogram som tillåter musiker att jobba väldigt exakt med musik. Programmen ger möjlighet att förstora upp ljudspåren på skärmen för att jobba med små detaljer.

Folk vet om synskadan

När det gäller Herranens popularitet i de finländska folkhemmen är den en ny upplevelse. Musiktävlingen "The Voice of Finland" gjorde Herranen känd även för de som inte är insatta i finsk metalmusik.

Tidigare har sångaren och multiinstrumentalisten varit inblandad i både Velcra och Rust och lyckats ganska bra med de projekten, men The Voice förde hans popularitet till en ny nivå. Och det trots att Herranen inte ens nådde finalen.

Men det har ändå inte skett någon större förändring i hur han behandlas som synskadad. Herranen lutar sig tillbaka med ett nästan delikat kroppsspråk och fingrar på den vita kappen. Sedan berättar han om sina erfarenheter av kändislivet.

– Den enda skillnaden nu är att folk vet om min synskada redan innan jag träffar dem. Tidigare kunde någon som såg mig utan kappen tro att jag var seende, men nu

vet de flesta vem jag är och att jag är synskadad. Då har de också lättare att förhålla sig till mig, säger han.

Men det krävs ödmjukhet som synskadad och Mikko Herranen har den ödmjukheten.

– Det är oerhört viktigt att man som synskadad förhåller sig öppet till världen. Vi är en minoritet och det måste vi erkänna. Resten av samhället spelar inte alltid efter våra regler.

För honom själv har det inneburit en hel del jobb. Eftersom han är synskadad sedan barnsben har det funnits vissa saker han inte alls har reflekterat över.

– En kille frågade mig en gång: "Hur ska jag kunna ta en sångare som inte ser mig i ögonen på allvar?". Det hade jag aldrig tänkt på förut. Att anpassa sig kräver jobb och tålamod. Men kan jag, så kan andra synskadade också.

The Voice en PR-kupp

Mikko Herranen är inte en typisk deltagare i ett formaterat musiktävlingsprogram avsett som fredagsunderhållning.

Och faktum är att han, precis som många inom musikindustrin, inte är särskilt förtjust i formaterade talangprogram som Idols, X-factor och liknande. Men The Voice of Finland är annorlunda, anser han.

– Det går inte ens att jämföra The Voice med de andra tävlingarna. Det här är ett format som ger redan etablerade artister möjlighet att marknadsföra sin musik på ett nytt sätt – i ett nytt forum, säger han.

Han lutar sig framåt när han berättar om klimatet i skivbranschen i dag och att det är svårt att sälja skivor. Det syns att det här är en sak som ligger honom nära hjärtat. Tv-programmet var en PR-kupp för honom,

samtidigt som det ändå inte var det. Tävligen tog han på fullaste allvar.

– Visst, det var en kul grej att söka in och se hur det skulle gå. Men sen rullade det bara på. Jag blev vald till Michael Monroes lag och vi hade otroligt roligt genom hela tävlingen. I och med programmet har jag fått vara med om en helt unik grej, säger han.

Mentorn Monroe blev också en stor inspirationskälla och Herranen fick med sig många lärdomar från den gamle Hanoi Rocks-profilen.

– Han hjälpte mig med mitt scenspråk och gav lite vinkar med mitt engelskauttal, men också utöver det var han otroligt engagerad och trevlig att jobba med.

För någon som har jobbat med musik hela sitt liv är en fråga om musikens betydelse svår att svara på, för svaret omfattar så mycket. Men med Mikko Herranen känner jag ändå att jag måste fråga just den frågan. Svaret dröjer – men när det kommer är det rakt.

– Musik betyder ganska långt allt för mig. Det är svårt att svara på, men musiken är en central del av allting, säger Herranen.

Ingen bitter människa

Genom kärleken och dedikationen till musiken har hårdrockaren Herranen testat på de flesta musikstilar under årens lopp. Han anser att han har breddat sig på musikfronten.

Men innerst inne har han alltid hållit hårt på hårdrocken, och det är i de krokarna som hans nya skiva "Kylmä maailma" (fritt översatt "Den kalla världen"), som släpptes i juli, hänger.

Jag frågar honom om skivan är Mikko

Det är oerhört viktigt att man som synskadad förhåller sig öppet till världen. Vi är en minoritet och det måste vi erkänna.

Herranen på en tallrik. Som svar ler han lite och säger:

– Det är den del av mig som jag har valt att dela med mig av. Men jag är inte så enkel.

Lyriken på skivan, som går på finska, handlar långt om hur hård och kall världen blivit. Med titlar som "Häpeän olla ihminen" ("Jag skäms för att vara människa") och Peto asuu meissä ("Besten bor inom oss") sätter han stämningen för albumet som dessutom kompletteras med en kall och mörk harmonivärld och aggressiv sång.

När Herranen sitter i soffan på en lokal bar i Helsingfors är det svårt att se all den ilskan och det samhällskritiska ifrågasättandet, men jag undrar ändå om han är en bitter människa.

– Inte alls. Jag är snarare oväntat öppen. Men det finns problem i världen och jag tror att man öppet måste kunna prata om dem och om människorna bakom dem. Jag för gärna fram hur vi och samhället fungerar. Som det är nu förstör vi planeten som

vi bor på och vi är den enda djurarten som har en mörk sida av naturen.

På frågan om han själv har en mörk sida blir svaret kortfattat:

– Naturligtvis, men det är ingenting som jag tänker prata om här.

Tycker om bra historier

Som textförfattare går Herranen igång på rim. Han berättar om hur han vill att texten sjunger av rytmik, men att temat i sångerna inte nödvändigtvis behöver vara självupplevda saker.

– När jag hittar nånting som jag känner att jag vill skriva om – något jag vill berätta – så gör jag det. Det kan vara något jag ser på nyheterna, eller något som en vän upplevt. Bara det är en bra historia så räcker det för mig, säger han.

Orsaken att han nu har gått över till finska som lyrikspråk är helt enkelt att han vill testa sina gränser som textförfattare.

– Jag har sjungit på engelska i över nio år nu och det var dags att testa vingarna på mitt modersmål. Det finns så många bra rocklyriker på finska att det känns helt naturligt.

Hösten innebär förändringar på mer än ett plan för Herranen. Han ska nämligen bli pappa.

– Det blir en helt ny utmaning i mitt liv och det ska bli spännande att ta itu med den.

Precis när vi avslutar intervjun, slås Herranen av en tanke och nickar mot mitt anteckningsblock som ligger framför honom på bordet.

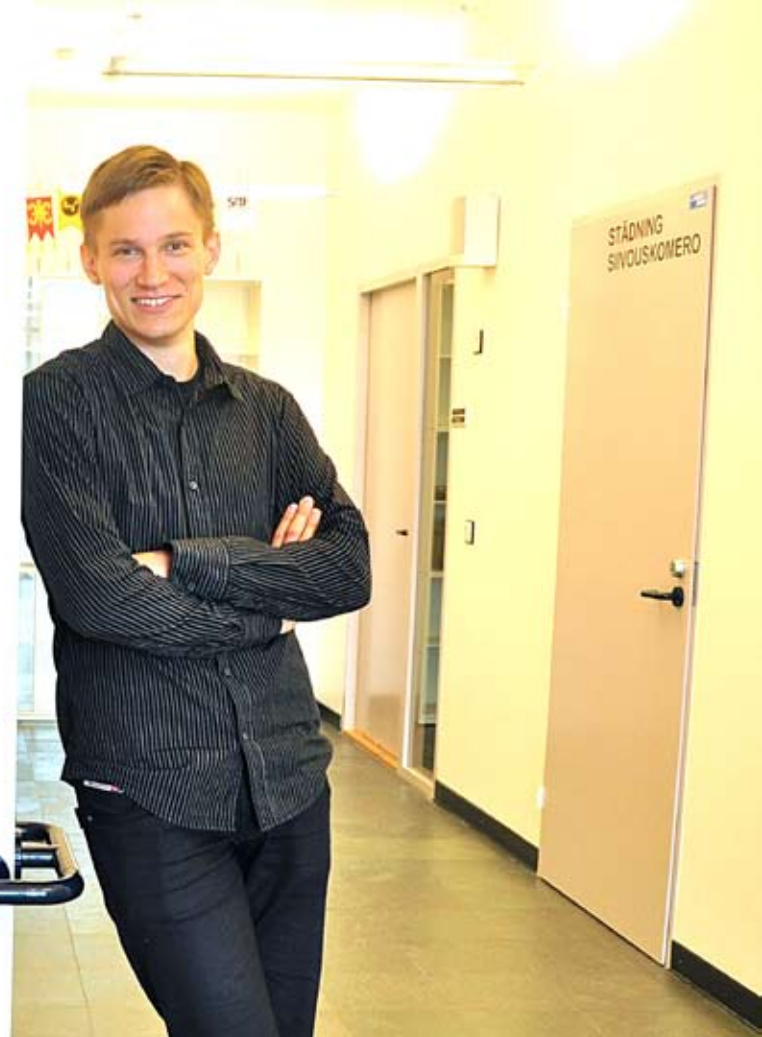
– Skriv att de ska följa mitt exempel. Det lönar sig inte att tycka synd om sig själv. Det går bara ut över ens egen person.

Och det skrev jag. Uppdraget slutfört. ●

Info: Mikko Herranen

- ♦ Född 1976, föddes med akromatopsi och synsvaghet.
- ♦ Började spela piano som 9-åring och trummor som 13-åring. Studerade sedan vid Pop och Jazzkonservatoriet i Helsingfors.
- ♦ Jobbar som skivproducent utanför sitt artistskap.
- ♦ Slog igenom för den breda publiken i The Voice of Finland 2012.
- ♦ Var sedan tidigare känd på metalscenen genom band som Velcra och Rust.
- ♦ Bor i Helsingfors med sin fästmo.

■ Johan Pyy (t.v.) är FSS tillförordnade kommunikationschef och Henrik Lindell (t.h.) är förbundets nya administrativa chef.

Nytt blod på kansliet

Text och foto: Robin Sjöstrand

Två nya ansikten finns för tillfället på FSS kansli. Förbundets tillförordnade kommunikationschef Johan Pyy, 27, kommer direkt från hemstaden Raseborg, där han jobbade som kulturplanerare för staden innan han fick nya utmaningar i Helsingfors.

– Jag blev klar som historielärare från Åbo Akademi 2011 och fortsatte därifrån rakt till Raseborgs stad, så man kan säga att jag har kommit ganska långt från det jag egentligen är utbildad till, säger han.

Orsaken att han sökte jobbet var att han ville pröva sina vingar.

– Jag var i en sån livssituation att det kän-

des rätt att söka nya utmaningar, säger Pyy som fortfarande bor kvar i Karis och pendlar till jobbet.

Så här två månader efter att han tillträtt som kommunikationschef istället för moderskapslediga Cecilia Weckman har Pyy åtminstone fått en liten uppfattning om jobbet.

– Det är inte riktigt vad jag förväntade mig när jag sökte. Hittills har det handlat mycket om teknik och utveckling av den. Men det är intressant att se hur tekniken kan göra vardagen lättare för synskadade.

Den delen har alltså varit tillfredsställande

för Pyy. Däremot vågar han inte lova några drastiska förändringar under den tid han jobbar på FSS.

– Det är svårt att se att jag kunde göra några stora förändringar under den här korta tiden jag jobbar här, men om jag ska säga någonting som vill jag gärna se att FSS ska vara väl framme just när det gäller tekniska lösningar för synskadade.

FSS står just nu inför utmaningar som förbundet aldrig tampats med förr och en stor del av jobbet på kontoret består just nu av att hitta sätt att minska utgifterna. Också där tror Pyy att tekniken kan vara en lösning i längden.

– På vissa fronter kan vi spara genom tekniken – absolut! Men vi måste också se över vår egen situation i andra avdelningar. Det krävs en effektivisering av våra arbetsätt och vi måste helt enkelt göra mer med de pengar vi har att tillgå.

FSS nya administrativa chef Henrik Lindell drogs till FSS för att han ville jobba i en allmännyttig organisation. Han framhåller också att han som person vill se att så många får nytta av verksamheten som möjligt.

– Då jag fick reda på att FSS sökte en administrativ chef kände jag mig träffad och insåg att tiden var inne för mig att söka mig till något som för mig känns rätt för tillfället. Jag känner att jag vill jobba för förbundet, säger han.

Sedan Lindell började i april har han fått jobba för full maskin. Men han trivs både med arbetsgemenskapen på jobbet och med de medlemskontakter han har fått under den tiden. Men både trevliga och tråkiga ärenden ramlar ner på hans skrivbord.

– Tyvärr har jag märkt att de medel FSS

har att röra sig med inte alla gånger fördelas på ett sätt som gagnar majoriteten medlemmar. Så kommer det antagligen heller aldrig att bli – men det är värt att eftersträva. Förbundet finns till för er och det är vår uppgift att anpassa resurser och verksamhet enligt era behov. Så jag efterlyser mera feedback från medlemskåren, hur kan vi stå till tjänst?

Innan Lindell påbörjade sitt värv för FSS har han både jobbat inom bilbranschen och som controller på en ingenjörbyrå. Han har också en ekonomutbildning från Handelshögskolan, där han blev klar 2006. – Men precis innan jag började på FSS var jag hemma i ett halvt år och skötte vår dotter som nyss fyllde 1 år, säger han.

FSS nuvarande utmaningar ligger till stor del just i Lindells och organisationsledaren Matthias Jakobssons händer. Enligt Lindell är det hög tid att vända på skutan nu, vilket också kommer att kräva förändringar.

– De åren då det inte ägnades en alltför stor tanke på hur pengarna skall räcka till i FSS är över. För att försäkra att förbundet fortfarande finns till ännu om x antal år och har samma verksamhetsförutsättningar som hittills gäller det att se över principerna och anpassa dem så att de möter ändrade förhållanden.

Den största utmaningen är att försöka minska på budgetunderskottet utan att skära ner på sådan verksamhet som medlemmarna eftertraktar.

– Viktigt är också att vända på alla stenar och se om vi kan ha möjlighet att få bidrag från sådana ställen vi ännu inte varit i kontakt med. Dessutom gäller det att göra upp en strategi för konsekventa riktlinjer för hur medlen fördelas rättvist, säger Lindell. ●

■ Artikelförfattaren Arto Vanhanen betraktar det nya stora terrassbygget vid ingången till Toukola.

Ny rehabilitering i nya Onnela

Text: Arto Vanhanen Foto: Maja Strandberg

I januari i år fyllde Finlands äldsta synskadeorganisation, De Blindas Vänner rf, 125 år. Den grundades år 1887 för att på olika sätt stöda synskadade i deras prekära situation. Organisationen är fortfarande synskadades viktigaste stödförening. En av dess största satsningar gjordes för tre år sedan då De Blindas Vänner inköpte kurs- och

semesterhemmet Onnela i Tusby.

Detta gjorde man för att "synskadades andra hem", cirka 30 kilometer från Helsingfors, inte skulle hamna i främmande händer. Platsen hade dittills tillhört synskadades egna organisationer i 75 år.

I De Blindas Vänner ägo har platsen, som idag heter Majatalo Onnela (Onnela Vårds-

hus), genomgått en grundlig förnyelse när det gäller moderniseringen av byggnaderna, kursverksamheten och marknadsföringen.

Onnela Vårdshus erbjuder logi-, konferens- och restaurangtjänster i en vacker miljö vid stranden av Tusby träsk. I år ordnades de första av RAY finansierade och av Solaris-Lomat planerade rehabiliteringskurserna för olika synskadegrupper. Med sin höga standard fyller nya Onnela RAY:s finansieringskrav. I maj i år hade jag glädjen att delta på den första konditionsbefrämjande Solaris-kursen för äldre synskadade.

Säregen historia

Onnela gård ägdes i slutet av 1800-talet av G. Björklund som var en rik rysk affärsman. Mangårdsbyggnaden, som uppfördes år 1888, står fortfarande kvar och heter idag Jukola.

Affärsmannen donerade år 1905 gården till sin 21-åriga dotter Johanna Sofia, som tjänstgjorde som hovdam i det kejserliga hovet i St. Petersburg.

Hon blev älskarinna till en rik rysk officer, furst Paul Nikolajevitsh Shabelski. Johanna Sofia och Shabelski tillbringade somrarna i Onnela där de fick vara ostörda.

Platsen var lämplig för fursten då han 1906 kommenderades för att leda schandarmtrupperna i Helsingfors. Paret ordnade i Onnela kostsamma och lysande fester för aristokratin ända från St. Petersburg. År 1905 uppfördes en annan stor trävilla på området, som idag kallas Impivaara. I parken kring byggnaderna planterade trädgårdsmästare från St. Petersburg exotiska växter, byggde en konstgjord bäck, ett vattenfall och en springbrunn.

Vintern tillbringade paret i St. Petersburg och då sov Onnela "Törnrosas sömn". Shabelski hade placerat en stor del av sin egen dom i värdepapper både i ryska och tyska banker.

Han gick miste om sin rikedom i samband med den ryska revolutionen och de båda kejsardömenas fall. När revolutionen bröt ut år 1917 flydde Johanna Sofia och Shabelski till Onnela. Dit kom också furstens äkta maka Anastasja, som han dock skickade till sonen i Paris.

Efter revolutionen levde paret i fattigdom och misär i Onnela. De från St. Petersburg medhavda pengarna tog snart slut, smycken och andra värdeföremål såldes och man levde från hand till mun.

För att klara av tillvaron grundade Johanna Sofia på 1920-talet ett pensionat för statens tjänstemän, studerande och konstnärer i Onnela. Längs Tusby strandväg uppkom i början av 1900-talet en intressant konstnärskoloni som bestod av konstnärer så som mästerekompositören Jean Sibelius, konstnärerna Pekka Halonen, Venny Soldan-Brofeldt och Eero Järnefelt samt författarna Juhani Aho och Eino Leino. Leino bodde i Onnela under åren 1923-1924.

Konstnärskolonin gynnade pensionatsverksamheten i Onnela. Johanna Sofia startade även en kiosk vid strandvägen där hon sålde kaffe, vetebröd, tobak samt till och med sprit trots förbudslagen. Shabelski dog år 1935 och Johanna Sofia ett år senare.

Synskadade tar över

Johanna Sofia hade testamenterat Onnela gård till Shabelski. Hans släktingar sålde Onnela år 1937 till Sokeain Liitto (De Blin-

das Förbund). Förbundet grundades år 1907 och dess namn ändrades senare till Näkövammaisten Loma ry.

I 75 år har synskadeorganisationerna ägt Onnela med undantag av en kortare period då den var en militärbas. Av ekonomiska skäl överlämnade Näkövammaisten Loma ry Onnela år 1993 till Näkövammaisten Keskusliitto ry (Synskadades Centralförbund).

År 2009 sålde centralförbundet Onnela till en organisation för synskadade, De Blindas Vänner rf.

Onnela Vårdshus har under åren 2009-2012 genomgått en fullständig renovering. De båda träbyggnaderna Impivaara från år 1905 och Jukola från 1888 är nymålade. Impivaara har fått en uteterass med utsikt mot Tusby träsk.

Jukola har fått nytt mötesrum. Alla hotellrum har renoverats. Flera rum har fått egna terasser och balkonger.

Huvudbyggnaden Toukola är invändigt helt nyrenoverad. Vid dess ingång finns en stor lyxig uteterass med tak och öppen eldstad, "takka". All inredning har förnyats. Möblerna har en gammal prägel samtidigt som de är moderna. Inredningsfärgen är genomgående grå.

Området kring strandbastun har snyggats upp och den stora bastun är nyrenoverad. Männistön Mökki (stugan Männistö) har fått ett nytt kök och WC och området i dess närhet har blivit uppsnyggt. Elvilän Mökki (stugan Elvilä) har byggts om till bastu och för små sammankomster.

Hela Onnelas gårdsplan har snyggats upp och en väg har byggts till stranden. På den nya parkeringsplatsen finns utrymme för 80 bilar.

Ända till utgången av senaste år har

“Kursprogrammet var mångsidigt och syftade till att underlätta äldre synskadades aktiviteter i det dagliga livet.

synskadeorganisationerna delat ut till behövande synskadade RAY:s beviljade semesterbidrag.

Solaris semester

I år kanaliseras dessa medel genom Solaris-Lomat ry, till vilken ansökningshandlingarna bör riktas. I år ordnas, för olika synskadegrupper, tjugo stycken fem dygn långa semesterkurser på sju olika orter i Finland.

I Onnela ordnas i år Solaris-semester för synskadade privatföretagare, för ledarhundsförare, för synskadade med hörselskada, julsemester särskilt för ensamma synskadade och för rehabilitering av äldre synskadade.

Jag blev beviljad bidrag för den sistnämnda semestern. På kursen deltog 22 personer av vilka drygt hälften var synskadade.

Kursprogrammet var mångsidigt och syftade till att underlätta äldre synskadades aktiviteter i det dagliga livet. Efter morgonmålet började alla dagar med stoltgymnastik som bestod av tio olika gymnastiska rörelser.

En intressant upplevelse var den så kallade funktionstesten. Den bestod av fem

■ Arto spelar mölkkyy på Onnelas gårdsplan samtidigt som han får goda råd av kursledaren Nico.

följande deltester: Handens kramkraft registrerad med en mätare, lungkapaciteten mätt med en kraftig utandning, tidtagning i att stå på ett ben, tidtagning vid tio meters snabb promenad och att ange någon smärtpunkt i kroppen i skalan 1 till 10.

Senare delgavs testresultaten, vilka analyserades och diskuterades gemensamt. Utemotionen bestod av bland annat promenader, boccia- och mölkkyspel. Det fanns möjlighet till bastubad, vattengymnastik och simning i simbassängen.

Vi fick ta del av föreläsningar och diskutera om mat och hälsa, medicinering och sjukvård, om synskadades vardagspro-

blem, om äldregruppens hobby-verksamhet samt Onnelas och den angränsande konstnärskolonins historia.

Under förmiddagen fick vi ta del av dagstidningarnas artiklar i form av högläsning. Jag fick dem på svenska eftersom min vän Majas Hufvudstadsblad under kursen kom till Onnela. Av kvällsprogrammen kan nämnas bingospel, frågesport, musikalisk underhållning och allsång samt presentation av synskadehandarbete och information om material och arbetsmetoder.

Under sista kursdagen fick deltagarna ge "ris och ros" om kursen. Den fick nästan genomgående berömliga vitsord. ●

■ Erik Munsterhjelm hjälper dig vid juridiska bekymmer..

Det juridiska ombudet hjälper dig

Text och foto: Robin Sjöstrand

Samarbetsförbundet kring funktionshinder har fått ett nytt juridiskt ombud. Erik Munsterhjelm tillträdde på posten i början av juni och har under sommaren börjat sätta sig in i de uppgifter som hör honom till.

– Mitt jobb är att upplysa funktionshindrade om deras rättigheter på det juridiska planet. Till mina uppgifter hör också att ge juridisk rådgivning åt privatpersoner, säger Munsterhjelm.

Vem som helst får ta kontakt med honom på kontoret på Nordenskiöldsgatan i Helsingfors.

– Det enda kravet är att det är en person som pratar svenska och har ett juridiskt

problem som anknyter till funktionshinder.

Det innebär också att personer som inte hör till någon av samarbetsföreningarna ändå har rätt att utnyttja de tjänster som SAMS juridiska ombud erbjuder.

Senast kommer Munsterhjelm från sin auskultering på Ålands Tingsrätt, men han har också jobbat på advokatbyrå och skatteförvaltningen. Utbildningen fick han i Åbo.

– Jag trivs med det här jobbet och det ger mig helt andra möjligheter och mera frihet än andra arbetsplatser jag jobbat på.

Erik Munsterhjelm nås på telefonnummer +358 (0)40 519 65 98 och e-postadressen erik.munsterhjelm@samsnet.fi. ●

FSS byter utseende

Text: Robin Sjöstrand Logo: Miika Etula

Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf kommer från och med september att se helt annorlunda ut – på alla sätt och vis.

Förändringen gäller både förbundets logo, tidningen Finlands Synskadade, hemsidan och förbundets informationsbroschyrer. Tidigare i år utlystes en logotävling och utgående från det vinnande bidraget (som kan ses i alla varianter till höger) har förbundet, tillsammans med grafikern Miika Etula, skapat en enhetlig grafisk profil.

Logon är ögonformad med fyra färgfält i grönt och blått. I logons mitt stavas FSS i punktskrift och till höger om logon finns förbundets namn, både som förkortning och med hela namnet utskrivet. Båda versionerna finns dessutom i svartvitt.

Så här säger Etula själv om den nya logon:

– Utgångspunkten för designen var intressant och resultatet blev enligt mig tydligt och beskrivande för FSS. Logons ögonform och punktskriften i själva logon för tankarna till vad förbundet står för och ger en visuell rytm. De olika färgnyanserna ger logon ett fint djup, säger han.

Etula har också gjort grunden till nya FS, som från och med september kommer att få ett riktigt ansiktslyft. Att jobba för synskadade har varit en intressant utmaning för honom.

– Grafisk design är i första hand kommunikation och speciellt i det här fallet är det viktigt att informationen är tydlig. Men de kraven får ändå inte belasta det estetiska i designen.

I den nya designen har han varit tvungen att fokusera på det väsentliga och utelämna detaljer som kan vara störande för läsaren.

– Artiklarna måste vara tydligt uppbyggda och texten och färgerna stöda lättanvändlighet, säger han.

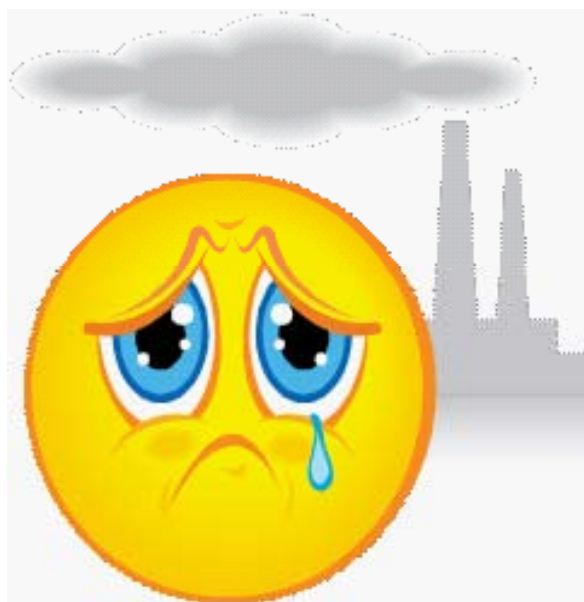
Han hoppas att tidningen tas väl emot.

– Jag tror att den nya designen är ett fall framåt både utseendemässigt och funktionellt. När det gäller hela grafiska profilen (som inkluderar broschyrer och brevpapper) så hoppas jag att den representerar den bild som FSS vill ge av sig själv. Tydlig, modern och vänlig. ●

Inte riktigt som på Strömsö!

Jag satt en regnig dag och funderade på vad jag skulle göra. Satt framför datorn och surfade lite och så kom jag in på Strömsös hemsida. Det är roligt att sitta och läsa vad man kan göra på hobbysidan. Hittade även lite saker som man kan göra till julen på den sidan. Men det är inte det som detta skall handla om.

Jag hittar ett recept på björkskrubb, lätt och enkelt att göra, och det skall vara bra för huden. Glad i hågen går jag ut och river åt mig lite björkblad, för de skall plockas före midsommar (för efteråt så blir de, enligt de på Strömsö, för hårda). Blandar salt, olja, honung och sätter björkbladen i en bunke. Tar fram stavmixern och börjar blanda hela härligheten. Min stackars stavmixer får nog

arbeta, och min man blir, naturligtvis av oljudet från stavmixern, enormt intresserad på vad jag nu har hittat på.

Nå, efter en stund så är blandningen

grön, så som bilden på Strömsös hemsida. Fram med en glasburk och hela härligheten ner i den och locket på, nu bara vänta på att det skall bli kväll så att man kan gå i duschen för att få prova på sin nya, undergörande skrubb för kroppen.

Väl i duschen så skrubbar jag med denna björkskrubb och låter verka en stund. Duschar av mig härligheten och så upp igen, för naturligtvis har vi ju inte duschen kvar uppe i övre våningen utan nere i källaren, efter min mans "fina" manöver med att stänga av värmen mitt i smäll kalla vintern så att vattenledningarna sprack.

Men nog om det, då jag tog lite av min skrubb i handen kände jag att det fanns hela björkblad kvar. Så var det ju inte på bilden i Strömsö, där var allt grönt och fint. Vad hade jag gjort för fel? Jag vet inte, för jag har gjort en ny sats och då hände samma sak igen, det finns stora bitar björkblad kvar – men vem bryr sig? Härligt uttryck som jag har lärt mig av mina söner, som tar dagen som den kommer.

Efter att man har använt sig av denna underbara skrubb, för det är det, så känns huden len och skön efteråt och man behöver inte sätta body lotion på sig efter duschen för att dofta gott, för man får en svag doft av björk.

Damer är ju lite fåfänga med att ha en massa skönhetsprodukter och, som mina söner säger, kleta in sig med en massa saker och så tror de att de skall bli snyg-

gare och smalare efter allt vad de kletar på sig.

Som sagt det blev inte så som på Strömsö, men jag gillar i alla fall skrubben och kommer att använda den. Men jag skall komma ihåg att plocka björkbladen tidigare och inte så som nu, just före midsommar. Nu doftar jag björk och det tycker mina hundar om och kanske inte riktigt min man. Men han får lov att godta mig, för jag skrubgade av honom också en kväll efter bastun, och han kunde bara konstatera att huden blev mjuk och len.

Så här får ni alla ta del av Strömsös björkskrubb. Njut av den:

1 dl björkblad

5 dl salt

1 msk honung

2 dl olja, helst olivolja, men fungerar bra med majsolja

Använd en stavmixer och blanda allt till en ljusgrön massa. Sätt i glasburk med tättslutet lock. Skrubben håller sig i 6 – 12 månader i rumstemperatur.

Slit med hälsan för jag gillar den och även om den inte blev så som på Strömsö så blev den bra.

Hoppas att sommaren har varit bra trots att det regnar just nu i slutet på juni månad, då jag sitter hemma och skriver detta i en badrock och yllestrumpor på fötterna. Min sommar har hittills varit underbar och jag hoppas att fortsättningen skall bli lika bra.

Susann Laag-Söderström

Aktuellt

Medlemsbandet ges ut varannan vecka

Ett led i sparåtgärderna som görs på FSS för tillfället är att Medlemsbandet under hösten endast utkommer varannan vecka. Distrikts- och informationsansvarige på FSS kansli, Camilla Höglund, säger att det främst beror på hennes egna arbetsuppgifter.

– Styrelsen stod inför ett val att anställa mer folk för produktionen av Medlemsbandet, eller att göra det glesare mellan utgivningsdatumen. De valde det senare, vilket gör att jag nu får mer tid över för mina

övriga arbetsuppgifter, säger hon.

Hon hoppas att förändringen gör att Medlemsbandet under hösten ska kunna definieras genom kvalitet och inte kvantitet och att materialet ska kunna väljas ut med mera eftertanke.

Förändringen kommer att påverka de som vill ha med material i Medlemsbandet, men inte särskilt mycket.

– Den största förändringen är att folk måste planera mer på förhand till vilket medlemsband de ska skicka in informationen.

Deadline kan ju göra så att materialet måste vara inne två eller tre veckor på förhand. Men deadline är klockan ett på måndagar precis som förut, säger Höglund.

Enligt henne är den här åtgärden ett försök som görs under hösten. Efter det bestäms det hur det blir med utgivningen i fortsättningen.

– Alla som har åsikter om den här förändringen får gärna kontakta mig med feedback. Men ge förändringen en tid att sjunka in först.

Minister Risikko vill ha ett åldersvänligare Finland

Social- och hälsovårdsminister Paula Risikko börjar förbereda ett åtgärdsprogram för ett hållbart åldrande Finland.

– Finland är det första landet i Europa som åldras. Vi behöver en tydlig verksamhetsriktning för hur det finländska samhället utvecklas till ett sådant att

vi på ett socialt och ekonomiskt hållbart sätt kan säkerställa för äldre en så heltäckande välfärd som möjligt. Samtidigt ska man trygga framtiden för barn och unga, säger minister Risikko.

– Enligt prognoser finns i Finland år 2020 65 pensionärer och barn per ett

hundra personer i arbetsför ålder. År 2012 är socialutgifterna cirka 60 miljarder euro, och det är känt att de kommer att stiga under de kommande åren. Enligt social- och hälsovårdsministeriets prognos stiger socialutgifterna fram till år 2030 med över 3 procentenheter, dvs. till nästan 34

procent av bruttonationalprodukten. Om denna ökning relateras till siffrorna för år 2012 är ökningen cirka 6 miljarder euro.

Enligt minister Risikko är målet med det åtgärdsprogram som nu är under beredning att säkerställa ett Finland som åldras på ett socialt och ekonomiskt hållbart sätt och som är rättvist för olika generationer.

Åtgärdsprogrammet ska

ta ställning till bland annat attityder, tillgänglig miljö, boende, hur man rör sig och trafiken, social trygghet, samordning av arbete och pension, delaktighet, tjänster, förebyggande verksamhet, stödformer för anhöriga, stöd till organisationer, kunnande och utbildning samt finansiering.

– I september tillsätter jag en arbetsgrupp på hög nivå som har till uppgift att utarbeta ett konkret och

innovativt åtgärdsprogram för att bygga ett åldersvänligt Finland. Jag hoppas att medborgare i olika åldrar deltar i detta arbete”, säger ministern.

Programmet kan utnyttjas i beslutsfattandet inom olika ministerier och förvaltningsområden samt i nästa regeringsprogram.

Källa: Social- och hälsovårdsministeriet

Lag förenklar myndigheternas information om farliga situationer

Myndighetsinformationen om olyckor och farliga situationer utvecklas och förtydligas. Statsrådet föreslog i dag att den nya lagen om varningsmeddelanden och lagen om ändring av lagen om nödcentralsverksamhet ska stadfästas. Avsikten är att republikens president stadfäster lagarna i morgon. Lagarna träder i kraft den 1 juni 2013.

Det centrala syftet med lagen är att förbättra genomförandet av de språkliga rättigheterna och

förtydliga terminologin i anknytning till informationen. Dessutom fastställer lagen informationskanalerna och vilka myndigheter som får utfärda varningsmeddelanden. I lagen ingår också grunder för utfärdande av meddelanden.

Varningsmeddelanden ska utfärdas på båda nationalspråken. Vid behov bistår Nödcentralsverket de lokala myndigheterna inom inrikesförvaltningen vid översättningen av meddelanden till det an-

dra nationalspråket, men utgångspunkten är att varje behöriga myndighet självständigt ska utfärda varningsmeddelanden på båda nationalspråken. Lagen förutsätter att ett varningsmeddelande ska utfärdas på samiska inom samernas hembygdsområde om en farlig händelse har inträffat eller fått följder inom området i fråga.

För att göra terminologin klarare tas begreppet varningsmeddelande i bruk, som ersätter begrep-

pen nödunderrättelse och andra myndighetsmeddelanden.

Kriterierna för utfärdande av varningsmeddelanden gäller i första hand i situationer där befolkningen ska varnas för hot mot liv eller hälsa.

Ett varningsmeddelande utfärdas också då det råder risk för att egendom i omfattande sträckning skadas eller förstörs.

Behörighet att utfärda varningsmeddelanden har

i stort sett samma myndigheter som i dagens läge kan utfärda myndighetsmeddelanden. Lagen har dock utökats med vissa centrala ämbetsverk samt polisens riksomfattande enheter.

Lagen om varningsmeddelanden tillämpas på meddelanden som myndigheterna utfärdar för förmedling i radio och television. Därmed omfattar lagens tillämpningsområde varken t.ex. riktade

myndighetsmeddelanden i form av textmeddelanden, som det föreskrivs om i lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation, eller varning för fara via Internet.

Varningsmeddelanden förmedlas alltid rikstäckande till allmänheten i radio och dessutom i television om den myndighet som utfärdar meddelandet beslutar så.

Källa: Inrikesministeriet

Enklare språk i FPA:s beslut

FPA använder i fortsättningen ett tydligare språk i besluten som skickas till kunderna. Nya beslut har skickats kunderna sedan början av juni.

I de tydligare besluten är det den viktiga informationen som står först. Grunderna för beviljandet har också förtydligats. Termerna är enklare att förstå och du-tilltal används.

Skolresestödet var det första beslut som fick ett enklare språk och så här skiljer sig språket. Tidigare lät ett beslut för skolresestöd såhär:

”Den del av skolresestödet som har beviljats på

basis av bussresan betalar FPA direkt till Matkahuolto. Ersättningen till Matkahuolto motsvarar priset på Er biljett minskat med den andel på 43 euro som Ni själv betalar per månad. Den del som betalas till Matkahuolto är Ert skolresestöd. Skolresestödet andel av biljettpriset framgår av det kvitto som Ni får då Ni köper biljett.”

I fortsättningen används den här formuleringen för samma beslut:

”Du betalar alltid själv minst 43 euro för biljetten. FPA betalar skolresestödet direkt till Matkahuolto. Du ser stöddelen på kvit-

tot som du får då du köper biljett.”

Förutom nya tydliga beslut har man också förnyat ansökningsblanketten och köpbeviset. Blanketten är nu lättare att fylla i.

Varje månad tar FPA i bruk nya, förenklade och tydligare brev gällande olika förmåner.

Av de 1 400 brevmallar som FPA använder har 130 redan förnyats. Alla brevmallar kommer att vara förnyade och förtydligade i slutet av år 2013. Förnyandet av besluten pågår till år 2019.

Källa: fpa.fi

ANNONS

Grundkurs för synskadade - tvådelad

FPA kursnummer 432225

Ordnas av: Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f.

Plats: Folkhälsan Norrvalla, Vörå

Tid: 15.10.2012 – 20.10.2012

19.11.2012 – 23.11.2012

Antal platser: 10

Sista anmälningdag: 14.9 2012

Kursen ordnas i två delar och är avsedd för vuxna synskadade eller personer som en längre tid varit synskadad, men inte tidigare deltagit i motsvarande kurs. Deltagarna har behov av att få insikt om sin situation, både tanke- och känslomässigt. Dessutom behövs information om ögonsjukdomen eller -skadan; hur återskapa en så självständig vardag som möjligt. Kursen ger möjlighet att komma vidare i anpassningsprocessen. Både personer i och utanför arbetslivet kan delta i kursen.

Målet är att öka deltagarnas förmåga att leva ett så självständigt liv som möjligt, trots synskadan. Målet är att stöda deltagarna i anpassningen till de förändringar som synskadan medför, genom kunskap om synskadan samt ge insikt i kompensera färdigheter samt hitta de rätta tekniska lösningarna.

Programmet består av bl.a.

- Information om synskador.
- Sociala rättigheter och social service.
- Introduktion och användning av hjälpmedel.
- Förflyttning och orientering i omgivningen.
- Aktiviteter i det dagliga livet.
- Grunderna i punktskrift mm.

För mera information kontakta rehabiliteringsrådgivare Ulla-Britt Ingman 050-561 2950 eller Frank Fellman 040-511 33 45

Aktuellt i distriktet

Vasa Svenska Synskadade r.f.

TACK!

Styrelsen, arbetsgruppen och Febe vill tacka er alla som deltog i FSS friidrotts- och bocciamästerskap i Vörå 8-10.6!

Tack vare er alla blev mästerskapen en underbar helg med idrott, gemenskap, solsken och god mat. Stort tack också till våra samarbetspartners vid Folkhälsan Norrvalla, Vörå idrottsförening och Kenny Sundqvist på Furirbostället i Oravais för ett gott samarbete! Ni är guld värda!

Tack också till Folkhälsans resurspoolare för all hjälp på idrottsplanen!

MEDLEMSTRÄFFAR:

– Sommarens medlemsträff ordnas i samarbete med Sideby församling. Vi åker till församlingens lägergård Jonnsborg i Sideby onsdag 29.8 kl.11-16. Buss från Lyktan. Program, lunch, kaffe och gemenskap. Lägergården ligger vackert vid havet i Sideby. (<http://www.lappfjard-kristinestads-forsamling.fi/?jonnsborgs-laegergaard.htm/>) Anmälan och mera info från kansliet under augusti månad, senast 21.8.

– September månads medlemsträff hålls på verksamhetscentret Lyktan torsdag 13.9 kl.18 med Pia Nabb från Folkhälsan som berättar om anhörigvården och dess betydelse. Servering och gemenskap runt kaffeborden! Anmäl senast torsdag 6.9 före kl.14.

Verksamheten på verksamhetscentret Lyktan:

– Måndag 3.9 kl.14-17 hålls en kurs i föreningsteknik med ekon.chef Stefan Andersson. Alla intresserade välkomna med! Om du har något speciellt att fråga gällande föreningsteknik, meddela detta i samband med anmälan, tack. Anmäl senast 28.8 före kl.12.

– Vattengymnastiken i samarbete med Folkhälsan startar söndag 9.9. Grupp 1 kl.11.30-12.15 och grupp 2 kl.12.30-13.15, anmäl om ditt deltagande och till vilken grupp du vill delta i senast 27.8 före kl.14.

– Stolgymnastiken, punktskrift och boccia fortsätter också under hösten. Startdatum meddelas senare på medlemsbandet och i föreningsspalten i vbl och sydin.

– Kvinno- och karaträffar finns även med på agendan, datum meddelas senare.

– Trivselcafé MIMOSEL i samarbete med Folkhälsan startar tisdag 11.9 kl.13. och fortsätter sen varannan tisdag med Marita Koskiniemi och Maj-Britt Aspö som ledare. Observera den ändrade dagen!

– Om du har överlopps vita käppar eller andra hjälpmedel som du inte använder mera får du skänka dem till oss i Vasa. Vi skickar dem sen vidare till vår fadderbarnsverksamhet, Blindskolan i Lushoto, Tanzania. Barnen där har inga som helst hjälpmedel att tillgå. Ta kontakt med Febe under kontorstid för mera info.

– Följ med infon i föreningsspalten i VBL och Sydösterbotten

Vi ser musikalen "Kristina från Duvemåla" 15 - 16.9 på Svenska Teatern i Helsingfors. Researrangör är Ekmans bussar. Start från

Lyktan ca kl.8.30, föreställning kl.18.30.
Övernattning och frukost på hotell Marski. Hemfärd kl.12 på söndagen. Resan är fullbokad!

Alla anmälningar görs till distriktssekreterare Febe Mörk på telefon 06-317 0654 eller 045-321 3320 måndag till torsdag klockan 9-11 eller per e-post: vasasynskadade@netikka.fi. Kansliet är öppet må-to kl.9-14.

Svenska synskadade i Mellersta Nyland r.f.

Vattenjumban börjar den 24 augusti. På hösten ryms det nya simmare med i gruppen. Anmäl dig till kansliet

Den 25.8. gör vi en utfärd till Borgå med J.L.Runeberg och kommer tillbaka med abonnerad buss via Brunbergs "godisbutik". Resan kostar 20 euro. Resan är fullbokad, men vi har en kölista

Den 27.8. blir det piknik i Brunnsparken om vädret tillåter

Den 3.9 kommer Malin Grönroos och berättar om hälsofrämjande och vi gör lätta rörelser

Den 10.9. spelar vi Bingo och efter spelet har vi avslappningsövning

Vi har fått ett antal talande personvågar. Om du önskar en våg meddela till kansliet senast 3.9.

Mera om vårt program finns på de kommande medlemsbanden, så lyssna på dem!

Vi träffas på Hörnan!

Kansliets öppethållningstider är:

må-ti 9.30 – 13.30

Tel. 09-612 1779

Norra Österbottens Svenska Synskadade r.f.

Vi inleder verksamheten igen efter en skön sommar!

Kom ihåg vårt extra föreningsmöte, som hålls tisdagen 28.8 kl 18.30 på Fyren.

Onsdagen 5 september ordnar vi en dagsutfärd till Strömsö i Västervik utanför Vasa. Bussen kör enligt följande:

- Karleby, busstation kl 09:30
- Kronoby, S-market kl 09:45
- Edsevö, Neste kl 10:00
- Jakobstad, Otto Malmmsgatan kl 10:10
- Nykarleby, busstation kl 10:30

Vi inleder dagen med lunch vid Restaurang Nabben i Maxmo skärgård och kör vidare till Strömsö, där vi blir guidade och får se hur de uppskattade tv-programmen görs, träffa de som medverkar och se på arbetsdemonstrationer.

Det finns också en utställning där de bästa produkterna från Strömsö presenteras.

Utfärden kostar 30,- € /person.

Anmäl dig så snart som möjligt till Ann-Sofie på Fyren, telefon 7234 880 eller 050-3795 658.

Välkomna med!

hälsar NÖSS styrelse och Ann-Sofie på Fyren

Svenska Synskadade i Västnyland r.f.

Svenska synskadade i Västnyland r.f. samlas till höstterminens första månads-träff lördagen den 8 september 2012

kl. ockan 13.00 i verksamhetscentret Lyan, Prästängsgatan 12, Ekenäs.

Det blir kaffe, samvaro och aktuell information samt besök av fotvårdare Carita Storm.

Transport längs kända rutten. Anmälning senast torsdagen den 6 september till Eeva Hanner telefon 050-595 4946 eller till Birgitta Nordström, telefon 019-231 118 Hjärtligt välkommen med Styrelsen.

Onsdagen den 19 september 2012 klockan 15.00 inbjuder föreningens styrelse till en träff för våra stödjande medlemmar. Platsen är Lyan, Prästängsgatan 12 i Ekenäs där vi dricker kaffe tillsammans allt medan vi diskuterar hur vårt samarbete ännu bättre kan främja våra ordinarie medlemmars livssituation. Välkommen!

Bocciaspelningen inleds fredagen den 14 september 2012 kl 14-16.00 i Seminarie-skolans gymnastiksal, adress Ladugårdsgatan 1-3, Ekenäs. Bocciaspelningarna fortsätter i september fredagen den 21 och 28. Alla tidigare och även nya spelare är välkomna med!

Läsecirkeln samlas i Lyan onsdagen den 26 sept. kl. 15.00 under Eeva Hanner ledning. För trakteringens skull, meddela om Ditt deltagande till Birgitta tfn 019-231 118 senast tisdag 25 sept.

Herrklubben sammankommer torsdagen den 27 sept. kl. 16.00 i Lyan. Anmäl Dej till Hilding tfn 019-231 118 senast onsdag 26 sept. Välkommen med!

Svenska Synskadade i Östnyland r.f.

Svenska Synskadade i Östnylands septembermånadsträff hålls lördagen den 15.9, OBS! Datumet, kl 13.00 på Kajutan Ågatan 33, Borgå. Linda Hongisto från Folkhälsan berättar om "Matlust och glädje för mat på äldre dagar". Lovisaborna kontakta Rose-Marie för taxiresan tel. 533 467. Välkommen med!

Ålands Synskadade r.f.

Ny organisationssekreterare

Er nuvarande organisationssekreterare Erika Strömberg-Jansson gick på moderskapsledighet i mitten på juli och den 7 augusti började hennes vikarie Bettina Gröning.

Vi välkomnar henne till föreningen och hoppas att hon kommer att trivas med oss!

Hon kommer att ha samma kontaktuppgifter som Erika, men hennes arbetstider är inte helt bestämda.

Preliminärt är Bettina anträffbar måndag och tisdag kl.9.00 – 13.00 på Ankaret och torsdag och fredag kl.9.00 -13.00 på Handicampen.

Mer information om henne och om hennes arbetstider kommer senare. Håll öronen öppna.

Jubileet

Den 13 oktober firar vi föreningens 40-års jubileum och styrelsen har utsett en arbetsgrupp inför jubileet. Har du som medlem i föreningen idéer för programmet hör gärna av dig till styrelsen eller

vikarie organisationssekreterare Bettina Gröning.

Aktiviteter

Höstens första bingo på Ankaret ordnas den 18 september kl. 18.00, och för fler frågor ring Ann-Mari Mattsson på telefon 38824.

Torsdagarnas bocciaspel på Ankaret kl. 12-15 börjar torsdagen den 6 september.

För frågor kring spelandet ring Fjalar Ny-lund på telefon 21882.

Fredagarnas simning på Folkhälsans aktivitetshus kl. 13-14 börjar den 24 augusti. Måndagen den 10 september har vi årets första månadsträff klockan 18.00 på Ankaret.

Lördagen den 15 september får vi besök av Margareta Söderlund från Synskadade konstnärers och konsthantverkares förening i Sverige.

Syntolkning

Syntolkningen fortsätter som vanligt med teaterbesök, biobesök och fotbollsmatcher på Wiklöf Holding Arena. Har du önskemål gällande syntolkade aktiviteter hör av dig till styrelsen eller vikarierande organisationssekreterare Bettina Gröning.

Behöver du ledsagare?

Föreningen har flera utbildade ledsagare. Kontakta organisationssekreterare Bettina Gröning ifall du behöver en ledsagare eller vill få mer information gällande hur allt går till.

Prenumerationsavgifter

Taltidningens avgift är för ordinarie medlem, helår 100 € och halvår 70 €, som

icke medlem och helår är avgiften 120 € och halvår 80 €. Har du inte taltidningen ännu, kontakta Bettina Gröning på tel. 04573438950 eller aland.syn@aland.net

Kontaktuppgifter

Vikarierande organisationssekreterare, Bettina Gröning finns anträffbar på Ankaret, Johannebovägen 7 och på HandiCampen, Skarpansvägen 30. Hon nås säkrast måndag-tisdag och torsdag-fredag mellan kl. 9.00-13.00.

Telefon:

Ankaret, tel. 018-19670

HandiCampen, tel. 018-527 362

Mobil: 0457 34 38 950

E-post: aland.syn@aland.net

Hemsida: www.handicampen.ax/syn

Bli medlem

Välkommen som medlem i Ålands Synskadade r.f. antingen som ordinarie eller som stödjande medlem.

Som ordinarie medlem krävs läkarintyg. Kontakta då ögonpolikliniken på telefon 018-535339 och tala med Nina Jansson. Medlemsavgift för ordinarie medlemmar är 10 € och för stödjande 15 €.

Som medlem får du medlemsbrev, FSS-tidningen, HandikappBulletinen och andra utskick. Du kan även delta i andra arrangemang. Du kan stöda Ålands Synskadade r.f. genom att göra en inbetalning till föreningen, som gåva eller donation till bankkonto

ÅAB: 660100-2305365

Hoppas ni haft en bra och fin sommar!

Organisationssekreterare Erika Strömberg-Jansson

ANNONS

Kom med på ett seminarium för män!

Plats: Folkhälsan Norrvalla, Vörå

Tid: 5-7 oktober 2012

På det preliminära programmet står: Intressanta föreläsningar med diskussion, hjälpmedelsförevisning, vattenlöpning, avslappningsövningar samt gemenskap och trevlig samvaro tillsammans med andra medlemmar.

Seminariet, som pågår från fredag till söndag, kostar 75 euro per person. I priset ingår resor, logi, alla måltider på Norrvalla samt program. Övernattningen sker i dubbelrum. Tillägg för enkelrum är 30 euro. Seminariet är avsett för FSS rf:s ordinarie medlemmar.

Anmälningar tas emot av Tina på FSS rf:s kansli, telefon 09-6962 3020 eller e-post tina.dunderfelt@fss.fi. Vid anmälan meddelas även om egen ledsagare medföljer och om man har eventuella matallergier. Mer detaljerad information om programmet fås av kursledare Patrik Paulin, telefon 046-652 7918.

Sista anmälningsdagen är onsdagen den 5 september 2012. Antalet platser är begränsade.

Välkommen med!

Seminariet ordnas av FSS i samarbete med Folkhälsan och Svenska Studiecentralen.